

Về khát vọng cống hiến - lẽ sống thanh niên hiện nay

(Nghiên cứu trường hợp sinh viên Học viện Báo chí và Tuyên truyền và Học viện Phụ nữ Việt Nam)

Phạm Hương Trà^(*)

Đặng Vân Trang^(**)

Tóm tắt: Dựa trên kết quả phỏng vấn sâu sinh viên và tổng hợp tài liệu về quan niệm khát vọng cống hiến, lẽ sống thanh niên hiện nay, bài viết rút ra tiêu chí đánh giá: sinh viên nhận định khát vọng cống hiến là mong muốn, khát khao chân chính, đóng góp vào sự nghiệp chung, lợi ích của cộng đồng và xã hội; còn lẽ sống thanh niên là mục đích, lý tưởng, thái độ sống, là động lực duy trì và phát huy khát vọng cống hiến của thanh niên; tuy nhiên họ chịu ảnh hưởng bởi chủ nghĩa cá nhân, thiếu định hướng tương lai dẫn tới chưa xác định được lẽ sống, không cống hiến hoặc cống hiến không hết mình cho mục tiêu chung. Từ đó, sinh viên đề xuất cần đẩy mạnh hoạt động giáo dục, truyền thông và tạo khen thưởng, khuyến khích thanh niên nỗ lực cống hiến, đóng góp sức mình để phát triển cộng đồng, xã hội hiện nay.

Từ khóa: Thanh niên, Khát vọng cống hiến, Lẽ sống thanh niên, Việt Nam

Abstract: Based on the results of in-depth interviews and a literature review on the youth's perspectives of their dedication and life ideal today, the paper draws out criteria for evaluation. Students define desire to dedicate as true desires and thirsts for contribution to the common cause and the good of the community; and their life ideal is the purpose, attitude to life and motivation to maintain and promote their dedication. However, many of them are influenced by individualism, dearth of orientation for the future, which leads to the fact that neither have they identified the reason for living nor shown dedication to the common goal. Against this background, the students propose to promote education and communication, as well as rewards and incentives to encourage young people to make efforts and contribution to the development of the community and society today.

Keywords: Young People/Youth, Desire to Dedicate, Life Ideal of Young People, Vietnam

1. Đặt vấn đề

Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhấn mạnh, “nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh một phần lớn là do các thanh niên”, thanh niên là “rường cột, là người chủ tương lai của

nước nhà” (Dẫn theo: Nguyễn Đức Khiêm, 2016). Trước bối cảnh toàn cầu hóa, công nghiệp hóa, thế hệ trẻ là lực lượng xã hội quan trọng, một trong những nhân tố quyết định tương lai, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam, đặc biệt hiện nay khi nhiều thế lực thù địch, chống phá Đảng và Nhà nước đang gia tăng về số lượng, tiềm ẩn nguy cơ tác động tiêu cực đến đạo đức, lý tưởng

^(*) PGS.TS., Học viện Báo chí và Tuyên truyền;

Email: phamhuongtra@ajc.edu.vn

^(**) CN., Học viện Báo chí và Tuyên truyền.

cách mạng của thanh niên. Văn kiện Đại hội XIII của Đảng đã nhấn mạnh giá trị thanh niên mang lại trong xây dựng, phát huy giá trị văn hóa, sức mạnh con người Việt Nam, đưa ra các giải pháp “tăng cường giáo dục lòng yêu nước, lòng tự hào dân tộc, truyền thống và lịch sử dân tộc, ý thức trách nhiệm xã hội cho các tầng lớp nhân dân, nhất là thanh niên;... tạo động lực cho thanh niên xung kích trong học tập, lao động sáng tạo, khởi nghiệp, lập nghiệp; làm chủ các kiến thức khoa học, công nghệ hiện đại, phát huy vai trò quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc...” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021).

Yêu cầu đặt ra là cần xác định những tiêu chí khoa học, thực tiễn nhằm nhận diện, định danh khát vọng cống hiến và lẽ sống của thanh niên hiện nay, họ nghĩ gì về sự cống hiến, xem đâu là lẽ sống bản thân hướng tới, góp phần nâng cao hoạt động giáo dục thế hệ trẻ tự rèn luyện, chống lại sự suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống; quét sạch chủ nghĩa cá nhân trở thành người công dân có ích cho xã hội; đồng thời nêu cao khát vọng cống hiến cho Đảng, cho Tổ quốc, cho nhân dân, xem đó là lẽ sống của bản thân, gắn với việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

Chúng tôi thực hiện phỏng vấn sâu (PVS) 35 sinh viên từ năm thứ nhất đến năm thứ tư gồm 19 nữ và 16 nam tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền và Học viện Phụ nữ Việt Nam vào năm 2022. Mặc dù kết quả phân tích trong bài viết chưa có khả năng suy rộng cho toàn bộ sinh viên của hai học viện, nhưng với sự kết hợp giữa phương pháp PVS và phân tích các tài liệu phân nào cho thấy quan niệm của thế hệ trẻ về khát vọng cống hiến, lẽ sống thanh niên; từ đó nhận diện tiêu chí đánh giá khát vọng cống hiến, lẽ sống thanh niên hiện nay.

2. Quan niệm của sinh viên về “khát vọng cống hiến”

Theo *Từ điển Tiếng Việt*, khát vọng là “mong muốn, đòi hỏi với một sự thôi thúc mạnh mẽ như khát vọng tự do, khát vọng chân chính của hàng triệu người; cống hiến là đóng góp quý giá của mình vào sự nghiệp chung như đem tài năng cống hiến cho Tổ quốc, cống hiến trọn đời cho sự nghiệp cách mạng” (Viện Ngôn ngữ học, 2003). Khát vọng là tài sản quý báu của tuổi trẻ, khát vọng cống hiến là ước ao của chính thể hệ thanh niên và của đất nước với toàn nhân dân, trong đó bao gồm sinh viên.

Đối với sinh viên tham gia khảo sát, “khát vọng cống hiến” của thế hệ trẻ được đa số họ xác định là những ước muốn, lý tưởng, mục tiêu, khát khao đóng góp cho lợi ích cộng đồng, lợi ích chung của xã hội. Trong bối cảnh hiện nay, Việt Nam đứng trước những thách thức lớn và tiềm ẩn nguy cơ xung đột trong khu vực, sinh viên cho rằng khát vọng không chỉ dừng lại ở việc bảo vệ Tổ quốc mà còn là mong muốn hướng đến xây dựng đất nước có tiềm lực mạnh về kinh tế, xã hội, giáo dục,... khẳng định vị thế trong khu vực và trên thế giới: *góp phần sức mình vào xây dựng đất nước và bảo vệ Tổ quốc; khát khao được đóng góp những điều tốt đẹp, nhân văn cho quê hương* (Tổng hợp các PVS của nhóm tác giả). Điều này hoàn toàn phù hợp với quan niệm của Đảng suốt thời gian qua. Nếu như ở giai đoạn đầu, thời kỳ đất nước chưa giành được độc lập, Đảng và toàn dân tộc đều dâng trào mạnh mẽ “khát vọng độc lập, thống nhất, tự do”; thì ở giai đoạn sau, khi hòa bình lập lại, chúng ta có khát vọng về “phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc”, đây vừa là đòi hỏi khách quan từ bên ngoài, vừa là nhu cầu nội tại, tất yếu bên trong (Xem: Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021; Nguyễn Hùng Hậu, 2021: 3-7).

Kết quả PVS cho thấy, sinh viên tham gia trả lời đều có thái độ tích cực về khát vọng đóng góp một phần sức lực và trí tuệ của tuổi trẻ vào sự nghiệp cách mạng nước nhà, đề cao giá trị bản thân nhưng không quên sống vì lý tưởng cao đẹp: *theo đuổi ước mơ, làm điều có ích; trau dồi bản thân, đưa ra mục tiêu cụ thể, trải nghiệm cuộc sống, sau đó cống hiến giúp người; trước hết bản thân phải có năng lực, cố gắng hết mình vì mục tiêu đặt ra để cống hiến cho xã hội* (Tổng hợp các PVS của nhóm tác giả). Đặc biệt, họ cho rằng “khát vọng cống hiến” phải xuất phát từ mỗi cá nhân, từ “nhu cầu nội tại, tất yếu bên trong” mỗi thanh niên: *Khát vọng cống hiến của thanh niên là (1) ước muốn được làm việc, được hành động của một thanh niên nhằm đem lại lợi ích cho cộng đồng, xã hội; (2) luôn muốn góp một phần sức mình vào xây dựng đất nước và bảo vệ Tổ quốc; (3) đem tài năng, kiến thức của mình làm những điều tốt đẹp, có ích cho xã hội; (4) đóng góp sức mình, sức của một cách chủ động, hết mình, sẵn sàng mọi lúc mọi nơi...* (Tổng hợp các PVS của tác giả).

Từ đó, có thể thấy *khát vọng cống hiến* được thanh niên xác định là những mong ước chân chính, mạnh mẽ của thế hệ tương lai của đất nước; mong muốn bản thân đóng góp sức mình vì sự nghiệp chung, lợi ích cộng đồng, xã hội; xuất phát từ sự chủ động, quyết tâm bên trong, cơ bản của thanh niên; định hướng giá trị, mục tiêu cá nhân trên cơ sở vì lý tưởng chung.

3. Quan niệm của sinh viên về “lẽ sống thanh niên”

Lẽ sống được hiểu là “sự thống nhất biện chứng giữa nghĩa vụ và hạnh phúc thông qua hoạt động thực tiễn, hoạt động xã hội của con người; quá trình lao động sản xuất không chỉ là sản xuất ra những giá trị vật chất mà còn sản xuất ra những giá trị tinh thần; lẽ sống là cơ sở để đi đến hạnh phúc, đóng góp vào quá trình xây

dựng đất nước, đem lại hạnh phúc cho xã hội và bản thân mình,...” (Mai Thị Thanh, Trương Tuấn Anh, 2017: 5-14). Kết quả PVS cho thấy, sinh viên cho rằng “lẽ sống thanh niên” không chỉ là cách sống, mục đích sống mà còn phải hướng đến những điều tốt đẹp, mang lại lợi ích cho cá nhân, cho cộng đồng: *sống để làm việc, sống vì gia đình, sống vì xã hội* (PVS sinh viên Học viện Báo chí và Tuyên truyền). Tương tự, Epiquya từ thời Hy Lạp cổ đại đã chỉ ra rằng, “điều tất yếu cần có ở mỗi người là phải xây dựng cho mình một lẽ sống để nhờ đó mà làm nhiều việc tốt và giúp ích cho đời” (Nguyễn Thị Thanh Hà, Nguyễn Thị Thu Hiền, 2017).

Phấn đấu, cố gắng, luôn hết mình, đấu tranh, cống hiến... là những cụm từ được sinh viên sử dụng khi xác định “lẽ sống thanh niên”. Tinh thần vươn lên, chủ động giành lấy - định hướng lẽ sống của thế hệ trẻ ngày nay biểu hiện qua những hoạt động thực tiễn như sau:

Hiện tại nhiều bạn trẻ không chấp nhận bất công, đấu tranh vì quyền lợi của cá nhân hoặc của nhóm như đấu tranh vì bình đẳng giới, ủng hộ cộng đồng LGBTQ+¹,...

Tham gia câu lạc bộ hiến máu, để vận động, xin hỗ trợ góp một phần máu cứu giúp bệnh nhân có hoàn cảnh khó khăn, éo le hay tình trạng khan hiếm máu,...

Tham gia các chiến dịch bảo vệ môi trường để góp phần làm đẹp cho hành tinh, bảo vệ nguồn tài nguyên và sự sống con người.

(Tổng hợp các PVS của nhóm tác giả)

Qua tổng hợp PVS sinh viên, chúng tôi nhận thấy, sinh viên trong các trường đại học hiện nay đều được tiếp nhận giáo dục ý thức chính trị, thực hành môn học

¹ LGBTQ+ chỉ những người đồng tính nữ, đồng tính nam, song tính, chuyển giới, có xu hướng tính dục và bản dạng giới khác biệt,...

có xu hướng được đề cao, họ sôi nổi hơn trong các phong trào, xác định ý nghĩa, mục đích sống, lối tư duy tích cực, nhân văn và bền vững hướng đến cộng đồng. Như vậy, *lẽ sống thanh niên* ở đây được cụ thể hóa là định hướng, mục đích, lý tưởng, thái độ sống, là động lực phát triển trong cuộc sống, hướng đến hài hòa giữa lợi ích cá nhân và lợi ích cộng đồng, trong đó có đấu tranh khẳng định mình, đồng thời cũng chống lại các hiện tượng tiêu cực, nỗ lực cống hiến cho xã hội, nuôi dưỡng và phát huy khát vọng cống hiến một cách tự nguyện, tự giác.

4. Nhận định của sinh viên về những rào cản, khó khăn khi thanh niên xác định lẽ sống và tham gia cống hiến

Lẽ sống là nền tảng của lý tưởng, tinh thần của đời sống, giữ vai trò quan trọng và chi phối mọi mặt trong xã hội. Nếu xác định được lẽ sống đúng đắn sẽ tạo một lối sống, quan niệm sống có giá trị, ý nghĩa; còn nếu khủng hoảng về quan niệm, mục tiêu sống thì như mất đi phương hướng, đích đến của những mong muốn, khát vọng. Kết quả PVS cho thấy, lý do khiến một bộ phận thanh niên hiện nay chưa xác định được lẽ sống là do bản thân thiếu định hướng trong lối sống, giáo dục, công việc,..., chưa phát huy hết vai trò của mạng lưới thanh niên tiếp cận (hoạt động định hướng trong gia đình, nhà trường): *Khó khăn khiến thanh niên chưa xác định được lẽ sống là không được định hướng sớm, không có mục tiêu cụ thể, hoang mang giữa nhiều luồng ý kiến, văn hóa cũ - mới đan xen* (PVS sinh viên Học viện Báo chí và Tuyên truyền).

Riêng lĩnh vực định hướng nghề nghiệp còn tồn tại nhiều bất cập, nhiều nội dung hướng nghiệp ở phổ thông chưa thực sự phù hợp yêu cầu của thị trường lao động. Ông Hoàng Ngọc Vinh - nguyên Vụ trưởng Vụ Giáo dục Chuyên nghiệp nhận xét: “Chương trình được thiết kế không hợp lý

và mục đích của giáo dục hướng nghiệp là để cộng đồng thi tốt nghiệp nên hồng ngay từ đầu. Kỹ năng nghề nghiệp chẳng có mà nhận thức về nghề nghiệp cũng lơ mơ” (Dẫn theo: Thùy Linh, 2020). Theo kết quả thảo luận nhóm trong báo cáo *Nghiên cứu Thế hệ trẻ Việt Nam 2020*, những khoảng trống hiện nay về hướng nghiệp đang thể hiện rõ: *Kỹ năng và kiến thức chúng em học ở trường chỉ đáp ứng khoảng 30% kỹ năng cần cho công việc tương lai?; Bằng cấp giờ không giá trị đến thế,... học để lấy bằng cũng chả đáng. Mục tiêu cuối cùng đằng nào cũng là kiếm tiền. Vì thế, học ít kỹ năng nghề rồi kiếm tiền nhờ đó sẽ hợp lý hơn* (Theo: Bristish Council, 2020).

Việc không xác định được lẽ sống sẽ là trở ngại khi thanh niên thiếu định hướng trong giáo dục, lối sống, công việc,... Khát vọng cống hiến chính là lẽ sống của tuổi trẻ, thiếu đi lẽ sống là mất phương hướng, là thiếu đi những khát khao, ước muốn góp phần mang lại lợi ích cho cộng đồng. Thông qua kết quả khảo sát nhanh đối với sinh viên, chúng tôi nhận thấy rào cản lớn nhất khiến một bộ phận thanh niên hiện nay có biểu hiện không cống hiến hoặc cống hiến không hết mình là do sa vào chủ nghĩa cá nhân, có nghĩa là “thế giới quan dựa trên cơ sở đối lập quyền lợi cá nhân riêng lẻ với quyền lợi của xã hội, đặt quyền lợi của cá nhân trên quyền lợi tập thể” (Viện Ngôn ngữ học, 2003).

Những nhận định chân thực của sinh viên cho rằng có những thanh niên đang sống thờ ơ, ích kỷ, thiếu trách nhiệm, đi ngược với đạo đức cách mạng, lý tưởng cống hiến hết mình: *cái tôi quá lớn, đòi hỏi được hưởng thụ mà lười rèn luyện, đặt lợi ích cá nhân lên trên lợi ích tập thể, đất nước, không có tinh thần tập thể; thiếu trách nhiệm, thờ ơ với cái chung; thiếu khát vọng, ý chí vươn lên, nói không đi đôi với làm, vi phạm kỷ luật,...* (Tổng hợp các

PVS của nhóm tác giả). Điều này tương tự kết quả khảo sát về ý thức trách nhiệm của thanh niên thành phố Đà Nẵng năm 2012 qua thực tế công tác Đoàn, theo đó 87,7% đoàn viên đồng tình với nhận định cho rằng “một bộ phận thanh niên sống thiếu lý tưởng, giảm sút niềm tin, ít quan tâm tới tình hình đất nước, thiếu ý thức chấp hành pháp luật, sống thực dụng, xa rời truyền thống văn hóa dân tộc” (Theo: Trương Diệu Hải An, 2014: 77-82).

Chủ nghĩa cá nhân là một “căn bệnh” nguy hại, biểu hiện ở bộ phận cá nhân, tập thể tư lợi, quên đi khát vọng cống hiến của thế hệ trẻ cho dân tộc, nước nhà, trái với đạo đức cách mạng, xa rời mục tiêu lý tưởng cách mạng. “Sa vào chủ nghĩa cá nhân là sa vào lối sống thực dụng, tuyệt đối hóa lợi ích cá nhân, khi suy nghĩ, hành động hoặc làm việc gì cũng chỉ nghĩ đến lợi ích của cá nhân mình, không quan tâm đến lợi ích chung của tập thể; đối lập với chủ nghĩa tập thể và đạo đức cách mạng” (Nguyễn Sỹ Họa, Nguyễn Đức Thanh, 2022).

5. Đề xuất của sinh viên về các giải pháp khuyến khích thanh niên cống hiến

Có thể thấy, chủ nghĩa cá nhân là rào cản lớn nhất khiến thanh niên hiện nay thiếu tích cực trong việc tham gia cống hiến cho đất nước và cho nhân dân. Để đẩy lùi chủ nghĩa cá nhân, “thanh niên phải giải quyết đúng đắn mối quan hệ giữa lợi ích của mình và lợi ích của tập thể và của xã hội, làm cho lợi ích cá nhân và lợi ích tập thể phát triển hài hòa; còn ngược lại, nếu lợi ích cá nhân mâu thuẫn với lợi ích tập thể thì đạo đức cách mạng đòi hỏi lợi ích riêng của cá nhân phải phục tùng lợi ích chung của tập thể” (Nguyễn Anh Tuấn, 2022). Bên cạnh đó, cần phát huy đạo đức cách mạng, mục đích sống nhân văn, hình thành và duy trì những phẩm chất cao đẹp. Sinh viên được khảo sát cho rằng các hoạt động giáo dục, truyền thông và khuyến khích, khen thưởng

sẽ góp phần thúc đẩy sự nhiệt huyết, tích cực cống hiến của thanh niên, khiến họ có mong muốn, khát khao đóng góp vào sự nghiệp chung, lợi ích cộng đồng. Cụ thể là:

i) Giáo dục ý thức chính trị, lối sống văn hóa là nền tảng, là phương thức cơ bản để định hướng các cá nhân tới “phát triển nhân cách toàn diện, khơi dậy tinh thần dân tộc, sức mạnh vươn lên trong học tập, rèn luyện; giúp sinh viên có được lập trường tư tưởng, bản lĩnh chính trị vững vàng trong tiến trình toàn cầu hóa, công nghiệp 4.0” (Trần Viết Quang, Thái Ngọc Châu, Lê Thị Thanh Hiếu, 2020: 51-56). Theo kết quả khảo sát, sinh viên cho rằng cần nâng cao hoạt động giáo dục: *tuyên truyền, lồng ghép lịch sử nước nhà vào các bài giảng; tổ chức tọa đàm, truyền cảm hứng học tập kiến thức lý luận gắn với thực tiễn; địa phương, nhà trường phát triển nhiều hoạt động đến ơn đáp nghĩa;...* (Tổng hợp các PVS của nhóm tác giả). Ngoài ra, thanh niên cần học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, từ đó có thêm động lực phấn đấu. Bác Hồ chỉ rõ: “giáo dục lý tưởng cho thế hệ trẻ cần phải dạy cho trò yêu nước, thương nòi; phải có ý chí tự lập tự cường; phấn đấu cho Tổ quốc hoàn toàn độc lập...” (Theo: Nguyễn Thị Hồng Hạnh, Nguyễn Công Lập, 2017: 53-61). Một số gợi ý của sinh viên về hình thức giáo dục lý tưởng cho thanh niên là: *tạo điều kiện cho thanh niên tiếp xúc với nhiều hoàn cảnh, nhiều môi trường khác nhau để họ hiểu rõ hơn những khó khăn trong cuộc sống, biết ơn công lao thế hệ trước; tổ chức nhiều hoạt động thu hút sự tham gia của thanh niên như hiến máu tình nguyện;...* (Tổng hợp các PVS của nhóm tác giả); đồng thời bản thân mỗi thanh niên phải tự nhận thức, tự rèn luyện, giáo dục, nhắc nhở mình phải có khát vọng cống hiến: *nên có mục đích, kế hoạch rõ ràng, không ỷ lại vào bất cứ điều gì, dùng năng lực, làm việc hết mình,*

chứng minh bản thân và có thể mang lại lợi ích cộng đồng (PVS sinh viên Học viện Phụ nữ Việt Nam). Thông qua hoạt động giáo dục ý thức, lý tưởng, đạo đức cách mạng, thanh niên sẽ có nhận thức, từ đó sẽ có hành vi đặt lợi ích cá nhân mình ở vị trí phù hợp với lợi ích cộng đồng, đất nước.

ii) Nhằm tạo môi trường và điều kiện thuận lợi giúp thế hệ trẻ tích cực góp sức vào sự nghiệp chung, cần sử dụng các phương tiện truyền thông chính thống, đặc biệt cần tận dụng các phương tiện truyền thông mới, các trang mạng xã hội, nhằm tuyên truyền, lan tỏa thông tin liên quan đến công tác tư tưởng đến thanh niên hiện nay. Sinh viên tham gia khảo sát cho biết: *những nguồn tin không chính thống khiến nhiều thanh niên mất niềm tin vào xã hội, vào các cấp lãnh đạo,... chủ nghĩa cá nhân được tiêm nhiễm trên các nền tảng mạng xã hội khiến nhiều người trẻ sống hời hợt, vô trách nhiệm với chính bản thân và các vấn đề xung quanh* (Tổng hợp các PVS của nhóm tác giả). Điều này cho thấy, để thúc đẩy thanh niên tham gia cống hiến, công tác tư tưởng không chỉ dừng lại trong nhà trường, trong các hoạt động của Đoàn, Đảng (như người trả lời đề xuất: *tổ chức các cuộc thi, tọa đàm, tạo môi trường và cơ hội để thanh niên được cọ xát, cạnh tranh, chủ động thể hiện bản thân*) mà còn phải tận dụng các phương tiện truyền thông mới, đặc biệt là các mạng xã hội để truyền thông điệp một cách nhanh chóng, dễ dàng.

iii) Ngoài ra, kết quả khảo sát còn cho thấy, sinh viên đặc biệt nhấn mạnh tầm quan trọng của hoạt động khen thưởng, tuyên dương, khích lệ đối với các cá nhân có thành tích tốt trong học tập, rèn luyện: *trả công xứng đáng, trao bằng khen với những công sức đã cống hiến; tôn vinh thường xuyên những cá nhân tiêu biểu;...* (Tổng hợp các PVS của nhóm tác giả). Đây là biện pháp thiết thực, đảm bảo được lợi

ích của các cá nhân, từ đó sẽ là động lực thúc đẩy cống hiến một cách tự giác, tự chủ. Đồng thời, cần quan tâm đến các chính sách bồi dưỡng trí thức trẻ tài năng, hình thành ở họ ý chí và khát vọng xây dựng đất nước, tạo điều kiện để họ truyền cảm hứng cho những người khác cùng đóng góp trí tuệ, sức lực vào công cuộc phát triển đất nước.

6. Kết luận

“Xây dựng đất nước giàu mạnh, phồn vinh, hạnh phúc như mong muốn của Chủ tịch Hồ Chí Minh” (Nguyễn Anh Tuấn, 2022), thanh niên ngày nay được kỳ vọng sẽ là lực lượng tích cực cống hiến cho nước nhà và xác định lẽ sống chính đáng, nhân văn, lan tỏa khát vọng phấn đấu vì lợi ích cộng đồng, vì mục tiêu phát triển chung. Kết quả PVS nhóm sinh viên đã cho thấy những biểu hiện tích cực trong nhận thức, thái độ của thế hệ trẻ.

Khát vọng cống hiến được sinh viên nhận thức khá rõ ràng. Đó là những khao khát, ước muốn chân chính, những hành động vì lợi ích của cộng đồng, đặc biệt phải xuất phát từ sự chủ động, ý chí của thanh niên; không sa vào chủ nghĩa cá nhân khiến suy giảm lý tưởng cách mạng, cống hiến cho xã hội. Ngoài ra, họ cũng xác định lẽ sống là mục đích, lý tưởng, thái độ sống, có sự hài hòa giữa lợi ích cá nhân và lợi ích cộng đồng; là cơ sở để nuôi dưỡng và phát triển khát vọng cống hiến tự nguyện, tự giác; có định hướng tương lai để hình thành lẽ sống, lối sống tích cực. Qua đó, sinh viên khuyến nghị đẩy mạnh các hoạt động giáo dục ý thức chính trị, học tập và làm theo tư tưởng đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; truyền thông bằng các kênh chính thống kết hợp với các kênh mạng xã hội nhằm lan tỏa thông tin chính thống, nâng cao lý tưởng cách mạng, bản lĩnh chính trị; chú trọng công tác khen thưởng, khuyến khích thanh niên tham gia cống hiến, chú trọng bồi dưỡng các tài năng trẻ □

Tài liệu tham khảo

1. Trương Diệu Hải An (2014), “Ý thức trách nhiệm của thanh niên qua thực tế công tác Đoàn tại Đà Nẵng”, *Tạp chí Nghiên cứu Gia đình và Giới*, 24(3), 77-82.
2. British Council (2020), *Báo cáo Nghiên cứu Thế hệ trẻ Việt Nam*.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập 1, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
4. Nguyễn Hùng Hậu (2021), “Khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc và một số giải pháp trong văn kiện Đại hội lần thứ XIII của Đảng”, *Tạp chí Khoa học chính trị*, số 4, tr. 3-7.
5. Nguyễn Thị Thanh Hà, Nguyễn Thị Thu Hiền (2017), “Một số vấn đề về việc xây dựng lối sống mới cho sinh viên Việt Nam hiện nay”, *Tạp chí Khoa học & Công nghệ*, 172(12/2), tr. 143-148.
6. Nguyễn Thị Hồng Hạnh, Nguyễn Công Lập (2017), “Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục thanh niên vào việc giáo dục cho sinh viên hiện nay”, *Kỷ yếu hội nghị sinh viên nghiên cứu khoa học năm 2017 lần thứ 2*, Đại học Đồng Tháp, Khoa Giáo dục chính trị và Công tác xã hội - Đại học Đồng Tháp, Đồng Tháp, tr. 53-61.
7. Nguyễn Sỹ Họa, Nguyễn Đức Thanh (2022), “Sa vào chủ nghĩa cá nhân” - sự suy thoái rất nguy hại đối với cán bộ, đảng viên, *Tạp chí Quốc phòng toàn dân* ngày 15/4/2022, <http://m.tapchiquptd.vn/vi/phong-chong-dbbh-tu-dien-bien-tu-chuyen-hoa/sa-va-ochu-nghia-ca-nhan-su-suy-thoai-rat-nguy-hai-doi-voi-can-bo-dang-vien-18550.html>
8. Nguyễn Đức Khiêm (2016), *Tư tưởng Hồ Chí Minh về thanh niên và giáo dục lý tưởng sống cho sinh viên trong giai đoạn hiện nay*, <http://caodangvinhphuc.edu.vn/vi/news/Doi-tac/Tu-tuong-Ho-Chi-Minh-ve-thanh-nien-va-giao-duc-ly-truong-song-cho-sinh-vien-trong-giai-doan-hien-nay-211/>
9. Thùy Linh (2020), “Công điểm thi tốt nghiệp phổ thông làm hồng giáo dục hướng nghiệp”, *Giáo dục Việt Nam* ngày 19/10/2020, <https://giaoduc.net.vn/cong-diem-thi-tot-nghiep-pho-thong-lam-hong-giao-duc-huong-nghiep-post213055.gd>
10. Trần Viết Quang, Thái Ngọc Châu, Lê Thị Thanh Hiếu (2020), “Giáo dục ý thức chính trị cho sinh viên các trường Đại học hiện nay”, *Tạp chí khoa học Đại học Vinh*, tập 49(3B), tr. 51-56.
11. Mai Thị Thanh, Trương Tuấn Anh (2017), “Quan điểm của triết học Mác-Lê nin về lẽ sống và vai trò của nó đối với sinh viên trường Đại học Đồng Tháp hiện nay”, *Kỷ yếu hội nghị sinh viên nghiên cứu khoa học năm 2017 lần thứ 2*, Đại học Đồng Tháp, Khoa Giáo dục chính trị và Công tác xã hội - Đại học Đồng Tháp, Đồng Tháp, tr. 5-14.
12. Nguyễn Anh Tuấn (2022), “Khơi dậy khát vọng cống hiến, thực hiện lẽ sống cao đẹp và quét sạch chủ nghĩa cá nhân trong thanh niên Việt Nam hiện nay”, *Tạp chí Cộng sản* ngày 26/3/2022, https://tapchicongsan.org.vn/web/guest/media-story/-/asset_publisher/V8hhp4dK31Gf/content/khoi-day-khat-vong-cong-hien-thuc-hien-le-song-cao-dep-va-quet-sach-chu-nghia-ca-nhan-trong-thanh-nien-viet-nam-hien-nay
13. Viện Ngôn ngữ học (2003), *Từ điển Tiếng Việt*, Nxb. Đà Nẵng - Trung tâm Từ điển học, Hà Nội - Đà Nẵng.